

תופעה 1 : תשלום דגש (הארכה תמורת הכפלה)

שחקנים: **א, ה, ח, ע + ר** (הא"ח ר"ע)

תשלום דגש הוא הארכת התנועה שלפני עיצורי הא"ח ר"ע שאינם מקבלים דגש חזק.

ת"ד בבניין נפעל (דגש חזק משלים בפה"פ בעתיד, ציווי, שם פועל ושם פעולה)

בתשלום דגש חיריק הופך לצירי ס < ס (גוף ראשון עתיד ס < ס)

סימני זיהוי ↓

ללא הא"ח ר"ע:	קָנַס (אָפְנַס)	הִכְנִיס !	לְהִכְנִיס	הִכְנִסוּת	חד"ק / סד"ק
הא"ח ר"ע:	יָרַדַּם (אָרַדַּם)	הִרְדַּם !	לְהִרְדַּם	הִרְדַּמוּת	צ"ק (צירייקמץ)
	יִחַשְׁף (אִחַשְׁף)	הִחַשְׁף !	לְהִחַשְׁף	הִחַשְׁפוּת	

ת"ד בבניינים הכבדים (דגש חזק תבניתי בעה"פ)

במשבצות הכהות בטבלה אין תשלום דגש! תשלום הדגש רק במשבצות הלבנות.

פעל ססס	פעל ססס	התפעל Xססס
א, ר – יש ת"ד	חיריק < צירי [קבץ] תִּאָר, בִּרְד [קבוץ] שְׁרוּת פתח < קמץ [קבץ] יִתָּאָר [קבץ!] בִּרְד !	פתח < קמץ [התקבץ] הִתְבָּרַר, הִתְיָאָש [מתקבצת] מִתְפָּאָרַת [התקבצות] הִתְמָרְדוּת, הִצְטָרְפוּת
ח – אין ת"ד	[קבץ] נָחַס, שָׁחַק, אָחַל [קבץ] יָאָחַר [מקבץ] מְשַׁחַק	[התקבץ] הִתְנַחַס, מְזַדְחַל, הִתְנַחַל
ה, ע – ת"ד רק בבניין פעל	[קבץ] נָעַר, מָהַר, צָעַר [מקבץ] מְנַהֵל [קבוץ] שְׁעוּר, תְּעוּד	[התקבץ] הִתְנַהֵל, הִצְטָעַר

ת"ד במשקלים הדגושים (דגש חזק תבניתי בעה"פ)

השינוי	משקל דגוש	ללא הא"ח ר"ע	הא"ח ר"ע
ס < ס	קָטַל	בָּלַשׁ, נָגַר, זָמַר	שָׁעַן, פָּרַשׁ (אבל, ללא ת"ד: נָהַג, פָּחַח)
	קָטַלַת	נָזְלַת, אָדַמַת	צָרַבַת, זָאָבַת (אבל, ללא ת"ד: שְׁעַלַת, צָהַבַת, שְׁחַפַת)
ס < ס	קָטַל	אָלַם, גָּדַם, פָּסַח	חָרַשׁ, קָרַח
	קָטַלוּן	זָכְרוּן, בָּטַחוּן	תָּאָבוּן, גָּרְעוּן
ס < ס	מְקַטַל	מְפַתַח, מְבַקַשׁ	מְכַעֵר, מְפַרְז, מְנַהֵל (אבל, לפני ח' ללא ת"ד: מְפַחַד)

כתב, ערך והגייה: אריאל חסון, תיכון הגימנסיה הריאלית – ראשלי"צ